

روش های پرورش خلاقیت

خلاقیت زیباترین و شگفت انگیزترین خصیصه‌ی انسان است. غنا، پویایی و بقای هر فرهنگ و تمدنی به خلاقیت مردمان آن بستگی دارد و این واقعیت را تاریخ بارها به اثبات رسانده است.

اکنون در آغاز هزاره سوم به جرأت می توان گفت خلاقیت همان چیزی است که زندگی مدرن بشر متمدن را از زندگی ابتدایی انسان نخستین جدا می کند. اگر اکنون در شروع قرن بیست و یکم مشاهده می کنیم که در قسمتی از دنیا انسان هایی رؤیایی دست یابی به کرات دور دست و سکونت در فضا را به واقعیتی عینی بدل کرده اند ، برای لحظه ای بیندیشیم که در همین لحظه در گوشه های دیگری از دنیا ، انسان های دیگری نیز زندگی می کنند که شیوه ی زیستن آنها همانند بشر هزاران سال پیش است ، به راز خلاقیت ، این موهبت منحصر به فرد انسان ، پی خواهیم برد.

ویژگیهای شخصیت خلاق

هر چند خلاقیت یک توانایی همگانی است و همه ی انسان ها کمابیش از آن برخوردارند، اما افراد ی که خلاقیت بالایی دارند و به عنوان افرادی خلاق شناخته می شوند، دارای خصوصیات شخصیتی و رفتاری ویژه ای هستند که به وسیله ی این خصوصیات می توان آن ها را از سایر افرادی که از خلاقیت کم تری برخوردار هستند ، تشخیص داد. فایده ی اصلی آشنایی با ویژگی های افراد خلاق این است که می توانید از آن ها به عنوان الگوهای رفتاری برای ایجاد و پرورش رفتارهای خلاقانه در کودکان استفاده کنید . از جمله مهمترین و بارزترین این ویژگی ها شامل :

موانع خلاقیت در محیط خانواده

۱. تأکید بیش از حد والدین بر هوش و حافظه ی کودک
۲. ایجاد رقابت میان کودکان
۳. تأکید افراطی بر جنسیت کودک
۴. قرار دادن قوانین خشک و دست و پاگیر
۵. عدم آشنایی والدین با مفهوم واقعی خلاقیت
۶. انتقاد مکرر از رفتارهای کودک
۷. بیهوده شمردن تخیلات کودک
۸. عدم شناسایی علائق درونی کودک
۹. عدم وجود حس شوخ طبعی در محیط منزل
۱۰. تحمیل نقش بزرگ سال به کودک.

به تخیل کودکان خود
پروبال بدهید؛ آن وقت
از پرواز بلند آن ها
شگفت زده خواهید
شد.

راههای پیشنهادی برای پرورش خلاقیت و رفتار خلاق در کودکان

- ۱- فرصت هایی به امور پیش بینی نشده در برنامه ریزی خلاق اختصاص داده شود.
- ۲- در گزینش و سازمان دهی برنامه ریزی آموزشی به تجارب اصیل، سیال و انعطاف پذیر که در اصل در برگیرنده سه اصل خلاقیت است، بیشتر توجه کنیم .
- ۳- سؤالات «غریب»، «غیر معمول» و «عجیب» دانش آموزان را نباید نادیده گرفت.
- ۴- سعی کنید در همه فکرها نکات مثبت را بیابید. به فکرها، سؤالات، برچسب «احمقانه»، «بد» و «نا مربوط» نزدیک که باعث می شود دانش آموزان سؤالات بهتری مطرح سازند.
- ۶- از دانش آموزان خویش انتظار خلاقیت را داشته باشید و آن را طلب کنید.
- ۷- استفاده از روشهای حل مسئله حتی در سنین پایین
- ۸- یادگیری بسیار مهم، ولی تفریحی و جالب باشد.
- ۹- فضای یادگیری عاری از تنش و فشار باشد و کودکان در آن احساس آسایش و آرامش کنند.
- ۱۰- همکاری همیشه بر رقابت ترجیح داشته باشد.
- ۱۱- تجارب یادگیری حتی الامکان به تجارب دنیای واقعی کودکان نزدیک باشد.
- ۱۲- عدم تکیه بر یادگیری حافظه ای و یادگیری کلیشه ای.